

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети
Түркология Бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
TUR-309	НЕГИЗГИ ТИЛ ПРАКТИКУМУ I (ЖАЗУУ ЖАНА ООЗЕКИ ПРАКТИКУМУ)	TEMEL DİL UYGULAMASI I (YAZILI VE SÖZLÜ ANLATIM)	5	1 + 2	2	4

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Др. Негизбек ШАБДАНАЛИЕВ
Курстун мугалими	Др. Негизбек ШАБДАНАЛИЕВ
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Ассистент PhD Зарина Жалбиева
Аудитория	425
Курстун максаты	Текст аркылуу берилген ойду, сезимди толук жана туура түшүнүүгө жардам берчү кошумча каражат катары жазууда тыныш белгилери колдонулат. Бул сабактын максаты кыргыз жана түрк тилдериндеги пунктуация эрежелерин салыштырып, тексттер аркылуу студенттерге үйрөтүү. Ошондой эле, кыргыз тилинин жазуу эрежелерин мыйзамдын негизинде студенттерге окутуу, алардын толук сабаттуу кыргызча текст жаза билүүлөрүнө жетишүү жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили жөнүндөгү мыйзамды студенттердин толук өздөштүрүүлөрүнө, түшүнүүлөрүнө түрткү болуу.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Кыргыз тилинин жазуу эрежелери.-Б.: 2008.	Китеп
2 Орузбаева Б.О. Лингвистикалык терминдердин орусча-кыргызча сөздүгү. -Фрунзе: Илим, 1972.	Китеп
3 Hengirmen, Mehmet. Yazım Kılavuzu : Noktalama İşaretleri, Ankara : Engin, 1997.	Китеп
4 İmla Kılavuzu / Komisyon Üyeleri: Ahmet Bican Ercilasun, Hamza Zülfikar, Zeynep Korkmaz v.b., Ankara, Türk Tarih Kurumu, 2000.	Китеп
5 Х. Карасаев, Кыргыз тилинин орфографиялык сөздүгү, Мамлекеттик тил жана энциклопедия борбору, 2009.	Китеп
6 Кыргыз тилинин жазуу эрежелери. Түзгөн: Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Мамлекеттик тил боюнча улуттук комиссия. - Б., 2009. - 32 б.	Китеп
7 Ибрагимов С. Тил илиминин негиздери. - Б., 2000.	Китеп
8 А. Турсунов, Кыргыз тилинин тыныш белгилери, Бишкек: КТМУ, 2002	Китеп
9 http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_content&view=category&id=50	Сайт

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Студенттер текст жазууда орфографиялык жана пунктуациялык эрежелерди колдонгонду үйрөнүп чыгышат.
---	---

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Азыркы кыргыз жана түрк алфавити: айырмачылыктар.
2. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги орфография маселелери. Орфография деген эмне? Орфографиянын негизги принциптери. Морфологиялык принцип. Фонетикалык принцип. Тарыхый принцип.
3. Апта	Кыргыз жана түрк тилинин жазуу эрежелери. Кыргыз жана түрк тилиндеги баш жана кичине тамгаларды жазуу эрежелери.

Курстун планы

4. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги үндүү тыбыштардын жазылыш өзгөчөлүктөрү.
5. Апта	Йоттошкон е, ё, ю, я тамгаларынын жазылышы.
6. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги үнсүз тыбыштардын жазылыш өзгөчөлүктөрү.
7. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги жөнөкөй жана татаал сөздөрдүн жазылышы. Жөнөкөй сөздөрдүн (унгу сөздөрдүн жана мүчөлөрдүн) жазылышы.
8. Апта	Ара сынак.
9. Апта	Кошмок сөздөрдүн жазылышы. Кош сөздөрдүн жазылышы. Бириккен сөздөрдүн жазылышы. Кыскартылган сөздөрдүн жазылышы.
10. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги өздөштүрүлгөн сөздөрдүн жазылышы. Айтылышы боюнча жазылышына жол берилген сөздөр. Фонетикалык түрү өзгөрүлүп жазылышына жол берилген сөздөр. Үч окшош үнсүздүн бирөөсүнүн түшүрүлүп жазылышы. Ташымал.
11. Апта	Кыргыз жана түрк тилиндеги тыныш белгилери. Айрым түрк тилдериндеги тыныш белгилерин туюндурган терминдер. Чекит. Суроо белгиси. Илеп белгиси.
12. Апта	Үтүр.
13. Апта	Көп чекит. Үтүрлүү чекит. Сызыкча.
14. Апта	Кашаа белгиси. Тырмакча.
15. Апта	Тике сөз менен төл сөздө коюлчу тыныш белгилери.
16. Апта	Жыйынтык сынак.

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60